

Mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany

Občanům starším jednoho roku s těžkým zdravotním postižením uvedeným v příloze č. 2 vyhlášky č.182/1991 Sb., které podstatně omezuje jejich pohybovou nebo orientační schopnost, se podle druhu a stupně postižení poskytují mimořádné výhody I.,II. anebo III. stupně.

Žádost o přiznání mimořádných výhod se podává u příslušného obecního úřadu na referátu sociálních věcí. Vzhledem k funkčnímu dopadu pervazivní vývojové poruchy na fungování dítěte a jeho rodiny, doporučujeme často rodičům dětí s poruchou autistického spektra žádat o přiznání III. stupně zdravotního postižení.

Zdravotní stav dítěte posuzuje posudkový lékař, který vychází ze zpráv ošetřujících lékařů a psychologů. V některých případech je žadatel předvolán před posudkovou komisí lékařů k bližšímu došetření jeho zdravotního stavu.

Posudkoví lékaři postupují podle přílohy č. 2, vyhlášky č.182/1991 Sb. (zákon o sociálním zabezpečení č.100/1988 Sb.), kde není jmenovitě uveden pojem autismus ani jiné pervazivní vývojové poruchy. Díky nejednoznačnosti výkladu mohou být nároky rodičů na přiznání mimořádných výhod III. stupně zamítnuty.

1.1. 2006 vešla v platnost novela vyhlášky č. 506/2005 Sb., která lépe definuje zdravotní postižení odůvodňující přiznání mimořádných výhod.

Na základě novely této vyhlášky a jejích příloh se mimořádné výhody III. stupně přiznávají lidem s autismem zejména díky bodu i), uvedeného v příloze č.2 vyhlášky, „Zdravotní postižení odůvodňující přiznání mimořádných výhod“.

Vyhláška 506/2005 Sb. příloha č.2, odst.3, pís.i):

„střední, těžká a hluboká mentální retardace nebo demence je-li IQ horší než 50, psychické postižení s dlouhodobými těžkými poruchami orientace a komunikace“

Autismus, Aspergerův syndrom i ostatní pervazivní vývojové poruchy patří jednoznačně mezi postižení komunikace s dopadem na schopnost orientace, přidělování ZTP/P by tedy nemělo být již tak problematické. Ministerstvo práce a sociálních věcí ve svém prohlášení ze dne 27.1.2006 potvrzuje povinnost posudkového orgánu vždy z funkčního hlediska srovnat dopad poruchy autistického spektra na orientační schopnosti (www.praha.apla.cz).

V nově platné příloze č. 2, je v odstavci 4 uvedeno, že mimořádné výhody III. stupně lze přiznat také v případech neuvedených nemocí a vad, pokud podstatně omezují pohybovou nebo orientační schopnost, a to podle rozsahu a tíže důsledků srovnatelných s indikacemi u uvedených poruch.

Výhody III. stupně pro držitele ZTP/P:

1. nárok na vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob kromě autobusů a vlaků, v nichž je místo k sezení vázáno na zakoupení místenky.

2. nárok na přednost při osobním projednávání jejich záležitostí, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních.

3. nárok na bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy osob (tramvaji, trolejbusy, autobusy, metrem),

4. sleva 75 % jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní přepravě a 75 % sleva v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dopravy.

5. nárok na bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky v pravidelné vnitrostátní osobní hromadné dopravě,

Další oblasti, kde lze uplatňovat výhody: držitelům průkazů ZTP a ZTP/P bývá poskytnuta sleva poloviny vstupného na divadelní a filmová představení, koncerty a jiné kulturní a sportovní podniky. Při poskytování slevy držitelům průkazu ZTP/P se poskytne sleva poloviny vstupného i jejich průvodci.

Další mimořádné výhody:

Jednorázové peněžité a věcné dávky (§32)

Příspěvek na úpravu bytu (§ 34)

Příspěvek na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla (§35)

Příspěvek na provoz motorového vozidla (§36)

a další.

O žádostech rozhodují nebo informace podávají referáty sociálních věcí okresních úřadů. Od roka dítěte je možné zažádat o "Posouzení zdravotního stavu pro účely sociální podpory a vydání průkazu ZTP/P."

V případě nespokojenosti má občan právo se ve věcech sociálního zabezpečení odvolat. Poučení o možnostech odvolání je součástí každého rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení.